

Skolhund i Tyresö kommun

Barn- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut till barn- och utbildningsnämnden

- Redovisningen noteras.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Elisabet Schulz
Förvaltningschef

Sammanfattning

På barn- och utbildningsnämndens uppdrag har förvaltningen tagit fram ett underlag gällande förutsättningar för att bedriva skolhundsverksamheten i Tyresös kommunala grundskolor.

Beskrivning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen fick den 29 januari 2020 nämndens uppdrag att utreda om det är genomförbart att införa en skolhund i fler skolor. Prioriterade grupper som omnämndes var elever i Tyresös centrala lärstudio och skolors studior och verksamheten i det mobila teamet.

Frågeställningarna gällde huruvida förutsättningar finns och vad skulle det krävas för insatser och ekonomiska resurser för att möjliggöra för dessa elever att ges tillgång till en skolhund? Finns det intresse och möjlighet att använda en skolhund i arbetet kring problematisk skolfrånvaro inom exempelvis mobila teamet?

Förvaltningens rapport visar på att litteratur, forskning och flera utvärderingar visar på att skolhunden medfört många positiva effekter för elever med behov av särskilt stöd.

I Krusboda skolas regelbundna utvärderingar tillsammans med hundförare av skolhunds verksamheten framkommer att arbetet med skolhund positivt gynnar elevers läsutveckling och motiverar även till arbetet i andra skolämnen som till exempel matematik. I intervjuerna med rektor och hundförare framkommer även att skolhunden på ett mycket bidragande sätt förmått hemmasittare att succesivt komma tillbaka till skolan.

Risker med skolhund som bör lyftas fram är allergier, hygien säkerhet, rädslor för hund, samt kulturella aspekter som gör att en hund i skolan kan påverka eleven negativt. Skolverket skriver på sin hemsida att hundar eller andra djur inte har en naturlig plats i skolan. Skolverket anser att ”även om skolhundar skulle visa sig ge positiva effekter för vissa elever med särskilda behov behöver skolan ta hänsyn till att det kan finnas elever som av olika anledningar inte kan eller vill vistas i närheten av hundar i skolan. När det gäller allergier och hygien finns vägledning att tillgå hur man kan tänka och förebygga ohälsa.

Vid kartläggning av intresse för skolhund visade sig tre enheter intresserade av att arbeta med skolhund. Det handlar om totalt fem hundteam.

Ekonomiska konsekvensen

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser i ett initialskede då rapporten är utformad utifrån att redovisa vilka förutsättningar som krävs för att bedriva skolhundsverksamhet. För att det ska bli möjligt behöver verksamheterna hjälp med finansieringen. Behoven behöver lyftas i den årliga

behovsanalysen om en riktad satsning ska göras. Det finns ett likvärdighetsperspektiv att ta hänsyn till. Alla skolor skulle idag inte ha möjlighet att bedriva verksamhet med läshund, trots finansiering, då inte förutsättningarna finns i form av hundteam och intresse.

Att utbilda ett hundteam samt ersättning för vikarie under denna tid beräknas kosta cirka 71000 kronor under ett och ett halvt år. Därutöver kan kostnad för att anpassa lokal tillkomma. Löpande kostnad om cirka 12 000 kronor per år. Pedagogen själv behöver stå för försäkring och mat. Utbildningen innefattar enbart en pedagog och en hund och de måste tränas tillsammans. En pedagog kan inte använda sig av en annan hund oavsett om den redan är tränad. Det finns ingen garanti för att pedagogen stannar kvar på skolan efter utbildning.

Prövning av barnets bästa. På vilket sätt, direkt eller indirekt, berörs barn och unga av beslutet eller åtgärden?

Att införa skolhund på en eller flera skolor syftar till att förbättra förutsättningarna för barns/elevs undervisningssituation. Barn berörs direkt av beslutet då det är barn som kommer ha hunden i sin lärmiljö. Effekterna av eventuellt införande av en skolhund, utvärderas och analyseras när den verksamheten har pågått tillräcklig tid för att kunna utmäta några resultat. Goda exempel finns att hämta i Nacka Kommun där skolhund redan används och utvärderats. Göteborgs universitet visar utifrån insatsen att utifrån ett elevhälsoperspektiv och elevers kognitiva och socioemotionella lärande främjas såväl fysisk som psykisk hälsa.

När det gäller antalet skolhundar per skola behöver elevers likvärdiga utbildning tas i beaktning. Beroende på hur bestämmelser tolkas och kan tillämpas kan detta påverka likvärdigheten för eleverna, i exempelvis hur gränsdragningar skapas gällande extra anpassningar och resurser. I slutändan handlar det om varje barns rätt till den bästa utbildningen som hen kan få. En skola i ett socioekonomiskt område med sämre förutsättningar på andra sätt kanske har större behov till hundar än en skola i ett annat område.

Överväganden huruvida vikarie under pedagogen är borta för utbildning är det bästa för eleverna i stort behöver funderas på. Många elever, inte bara berörda i lärstudio, kan vara i behov av kontinuitet och trygghet.

Även hundrädsla är en aspekt att beakta. Det kan finnas de elever som trots vetskap om att inte de behöver möta hunden kan känna obehag och rädsla för att ett eventuellt möte kan ske och detta kan därför påverka deras koncentration och på sikt deras skolsammanhang,

Har berörda barn och unga fått ge sina åsikter och har de beaktats?

I ett initialt skede är pedagoger tillfrågade om sina synpunkter men inte elever. Detta kan bidra till att elevers åsikter inte förs fram i ljuset och deras tolkning åsidosätts. Dock så görs det en utvärdering tillsammans med elever samt vårdnadshavare varje termin på Krusboda skola som idag bedriver skolhundsverksamhet och på så sätt synliggörs elevernas delaktighet i denna fråga. Annan forskning och exempel från andra verksamheter med skolhundsverksamhet har tillfrågat barn i denna fråga. Vid införande av utökad och centralt stöttad skolhundsverksamhet behöver ställning tas till om barn ska tillfrågas innan beslut.

Har barn och ungdomars hälsa, utvecklingsbehov och säkerhet beaktats?

Något att förhålla sig till är att det är viktigt att ta barns hälsa i beaktning. Det krävs tydliga rutiner, riktlinjer och egenkontroll av allergifrågor och hygien. Man behöver säkerställa att barn direkt och indirekt inte möter allergener och på så sätt påverkas negativt i sin inomhus miljö och hälsa. Även om hunden i fråga enbart vistas i en lokal med egen ingång så rör sig elever och pedagog/hundförare mellan gemensamma utrymmen och riskerar att föra vidare allergener.

Det går inte heller att till 100% säkerhetsställa att hunden sin utbildning till trots inte kan komma att agera ut mot elever exempelvis vid trängda situationer. Det är viktigt att poängtera att om en hund pressas i sitt uppdrag

kan detta skapa oro för hunden och i värsta fall fara för de som möter hunden, då en pressad hund i värsta fall kan göra utfall och bita en elev. Det är upp till läraren/hundföraren att ständigt läsa av situationer och signaler som kan tyda på hunden på olika sätt inte klarar sitt uppdrag och anpassa situationen. En hund är en individ och det är viktigt att hundföraren verkligen känner sin hund, har kunskap om hundars beteenden etc.

Har det identifierats risker som kan diskriminera enskilda eller grupper av barn och ungdomar?

Svårigheter som kan uppstå i mötet mellan djur och människor kan vara kulturella eller religiösa. Därför kan det behövas ökad kunskap och hänsyn inför kulturella och religiösa värden vid införande av skolhund på skolan för att inte riskera att något barn diskrimineras.